

ÁLLATVÉDELEM

Az Országos Állatvédő Egyesület tagjai és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségéhez csatlakozott egyesületek tagjai külön előfizetés nélkül: tagdjuk fejében kapják

AZ „ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET” ÉS A „MAGYARORSZÁGI
 ≡ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGÉ”-NEK KÖZLÖNYE ≡
 BUDAPEST IX., ERNŐ-UTCA 11—13. SZ. TELEFON 85—12

Ezen lap közleményeinek utánnyomását nemcsak szívesen megengedjük, hanem tisztelettel kérjük is
 Megjelenik egyszer havonként
 Előfizetési ára 1 évre 2 korona

Az állatvédelem ügye Olaszországban.

Irta: Boldog Balázs tanár, Róma.

II.

A piazza di Spagnán vagyunk. Róma egyik legérdekesebb pontja ez. A szabálytalan, hosszukás tér az itt székelő pápai spanyol nagykövetség otthonát képező régi palotájától nyerte elnevezését. A művelt világnak egész kis gócpontja ez a pár épület. A tér felső részén, a via del Condottival szemben emelkedik a festői „spanyol lépcső”. Alján, óriási csomókba kötve árulják a kékegü Itália minden kedves, színes virágát. A lépcsőn állandóan nagy a forgalom s a járókelők minduntalan találkozhatnak a festői viseletű Romagna népével. Leányok, asszonyok, gyermekek, aggok ácsorognak itt naphosszat, várva a külföldi művészekre, akik modellül használják fel őket. A lépcső végén emelkedik a régi, kéttornyú Trinità dé Monti.

Aki egyszer látta e gyönyörű képet, életében nem felejtí.

Elhaladva Bernini pompás szökőkútja mellett a spanyol nagykövetség elé érünk. A teret a XV. Gergely pápa alapította Collegio di Propaganda Fide régi palotája zárja be. Itt képezik ki a katolikus világ hitbuzgó misszionárusait 1622. óta.

A nagyhirű és nemescélú intézet mellett az 54-ik számú keskeny bérház első emeletén egy másik közhasznú, ideális intézmény keresett hajlékot magának. A bejáratnál kis tábla jelzi, hogy az olasz állatvédő egyesület római osztálya itt működik.

Protezioni degli animali. (Állatvédelem.)

Bekopogtatunk s egy szeretetreméltó uriember fogad és kalauzol be bennünket. Mindjárt a bejáratnál megkezdődik a *muzeum*. Azt hinné az ember, hogy a középkor egy kinczkamrájába jutott, ha az évszámok a falon világosan nem mutatnák, hogy a legutolsó évtizedben szedték el az egyesület felügyelői eme hóhéri szerszámokat. A padlótól a mennyezetig nincs tenyérnyi üres hely. S ebben a borzalmas szobában is örömmel látja a művelt ember, hogy a kitartó kulturmunkát sohasem végzik hiába. *Az elkobzott kinzó eszközök száma évről-évre kevesbedik!* Igaz, hogy még mindig nagyon sok, hisz csupán Nápolyban az Állatvédő-egyesület tiz év alatt (1891—1902) *kétszázhusz-ezer kinzó-korbácsot, 21000 szeges botot s sok ezer*

különféle, valóban a legbarbárabb időkre emlékeztető hóhéreszközt kobzott el!

A leggyakoribb kinzóeszközök csoportokba rakva vannak a falakra erősítve, de szeretetreméltó házigazdám minden fiókból, szeglettől mind ujabbakat szed elő. Van itt vasból, fémről, fából való husáng, szurós bot, a korbácsok sokféle változata, a száj, a szájpaddás, a nyelv, az alsó és felső állkapocs, az orrlyukak, a fülek kinzására szolgáló szöges vaseszköz. Külön csoportot képeznek a hajtásira szolgáló kinzóvasak, szöges botok, lapátok, villák, kések, szuróvasak stb.

Ott látjuk a rudat beborító vasszögekkel kivert pántot is, hogy az állat ha elfárad, ne támaszkodjék oldalra. Ha megteszi, a sok száj vasszög egyszerre hatol az oldalába. Olyan ez a hóhéri szerszám, mint a kifordított augsburgi vasszög.

Hasonlóan vérlázító kinzóeszköz a *taralli*. Az egymás elé fogott állatok közé tett szöges vasgolyók ezek, melyek különösen hirtelen megállásnál mérhetetlen fájdalmat okoznak a szerencsétlen igavonóknak.

Szinte fellélekzünk, mikor végre kikerülünk a borzalmas szobából. Az aligazgató bevezet a direktor ur szobájába. *Hawksley* Leonard ur ez, a magyar Országos Állatvédő-Egyesület érdemes tiszteleti tagja. Kiténtetéséről szóló okmánya ott függ íróasztalával szemben, berámázva. Látszik, hogy megbecsüli magyar állatvédő bajtársai bizalmát.

A lelkes állatbarát jelenleg Angliában van rövid időre s így sajnálatunkra, nem üdvözölhetünk. De megállapodtunk az irodával, hogy a két testvérintézmény között szorosabb viszonyt létesítsünk az által, hogy nyomtatványainkat kölcsönösen kicseréljük egymással. Remélem, hogy magyar állatvédő tagtársaim nem veszik szerénytelenségnek e megbízás nélküli ígéretet, *de az állatvédelem internacionális ügy* s közölkünk csak összekötő kapcsok létezhetnek, semmiesetre sem elválasztó falak. Át is adtuk lapunk legutóbbi számát és gyermeknap-tárunkat, viszont megkaptuk az olasz egyesület minden nyomtatványát.

A római egyesület élén Doria Pamphili herceg, szenátor áll. Alelnöke Sermoneta hercegnő. Választmányi tagjai az örökváros legelőkelőbb társadalmából kerültek ki.

Az egyesületnek nagy nehézségekkel kell megküzdenie. A legnagyobb baj, hogy az olasz kegyetlen

állatkinzó nép s maguk a hatóságok is csak immel-ámmal végzik az ellenőrzést. Valamivel javultak az állapotok 1888 óta. Zanardelli miniszterelnöksége alatt, az új büntető-kodex behozatalakor megalkották a 491. §-t, mely így hangzik:

„Aki állatokkal kegyetlenül vagy ok nélkül rosszul bánik, vagy aki nyilvánvalóan erejükön felüli munkára kényszeríti őket, száz liráig menő pénzbüntetéssel sújtatik.“

Az igazi eredményt azonban az egyesület nem a hatóság segítségével, hanem saját kitűnően fegyelmezett felügyelő-őrseregével érte el. Eddig a következő városokban működnek felügyelőkkel bíró állatvédő-egyesületek: Alassio, Bologna, Bordighera, Firenze, Génua, Girgenti, Miláno, Nápoly, Pádúa, Palermo, Róma és Turin.

Majdnem mindenütt idegenek vezetik az egyesületeket. A felügyelők az állami rendőrség ruházatát viselik, s számuk az egész országban 140—150. Csupán sapkájukon van a rendőrségtől megkülönböztető felírásuk: *Protezioni Animali*.

Az egyesületek igen sok nyomtatványt adnak ki s a külföldi utasok állatszeretetével igyekeznek kényszerítő és nevelő hatással az olaszokat is emberségebb bánásmódra szorítani.

Érdekes például az a nyomtatvány, melyet négy nyelven, sok százezer példányban az idegenek közt osztanak szét. Többek között így szól:

— Idegenek! Nemcsak saját lelkiismereteknek, hanem a szép Itáliának és lakosainak tesztek szolgálatot, ha nem hallgattok akkor, midőn szívetek egész nemessége felháborodik a tapasztalt állatkinzáson, melyre az olasz egykedvűen mondja: Hisz nem ember, csak állat! Befolyástokkal elérhető, hogy Olaszország egy sötét árnyéktól megszabadul. *Kezetekben fekszik sok ezer állatkinzásnak meggátlása!* Halljátok szavunkat!

Olaszországban a tömeges pusztítása a hasznos és éneklő madaraknak ipari foglalkozás. Azáltal, hogy ezeket a vendéglőkben, fogadókban undorral visszautasítjátok, segítetek meggátolni a tömeges madárgyilkolást. Világosítsátok fel a fogadókat, hogy önmaguknak okoznak ezzel óriási kárt, mert az elpusztított madársereg nyomában a hernyók milliói tönkreteszik gyümölcsös kertjeiket.

Ne adjatok pénzt olyan suhancoknak, akik fogoly madarak szabadonbocsátásáért pénzt koldulnak, mert ezzel állatkinzó mesterségükben istápoljátok őket. Szabadítsátok ki a madarat jutalomdíj adása nélkül!

Sohase adjatok borralalót olyan kocsisnak, aki kegyetlenül bánik a lovával s mondjátok meg neki ezt a fuvar kezdetekor.

Csak olyan számárhajcsárt fogadjatok, akinek nincs szeges botja.

Mielőtt nyeregbe szálltok, vizsgáljátok meg az állat hátát, nem sebhelyes-e?

Figyeljétek meg, nincs-e az állaton kinzóeszköz?

Ott, ahol a kocsis jól bánik állatával, adjatok busás borralalót s emeljétek ki, hogy emberséges bánásmódját jutalmaztatók vele.

S adjatok hirt az állatvédő-egyesületnek a tapasztalt

kegyetlen kinzásokról. Panaszos leveletek a legjobb ébresztőeszköz kezünkben a hatóságok nemtörődömségének megszüntetésére.

A római egyesület 1874 óta működik. Kiadványai szépirodalmiak, felnőttek és gyermekek részére, valamint a hatóságok pártoló leiratainak másolatai, népies kiadványok stb. Sok a papszerző ez iratok alkotói között, de hasonlóan értékes munkatársak a szocialista vezérek is. Így kerülnek egy táborba a legszélsőbb szárnyakon küzdő ellenfelek egy nemes cél szolgálatában.

*

A magyar egyesület nyomtatványai, kulturális munkája miben sem marad hátra az olasz testvéregyesület mögött. Csupán a felügyelő-rendszerrel kellene próbát tennünk. Igaz, hogy ez hatalmas terhet jelent az egyesületre, de értéke is nagy. Az olasz felügyelők négy csoportba oszlanak s fizetésük naponként 5—8 lira. Ez pedig egy évben sokra megy!

Reméljük, hogy lesz még alkalmunk lapunk hasábjain az olasz állatvédelemről egyet-mást elmondani a jövőben is.

Figyelemreméltó szügyelőshám berendezés.

Zuzódások, feltörések a lovak szügyén, marján ugyszólván mindennapi látványok s nincs mit hangsúlyozni, hogy jóval okosabb ezek keletkezését megakadályozni, mint hosszadalmasan gyógykezeleni. A fájdalomtól, kínlórástól, okos előrelátással és kellő intézkedéssel már előre megszabadíthatjuk munkás lovainkat, ezek elmulasztásával ellenben még erősen károsodhatunk is abban, hogy gyógykezelenő lovainkat munkán kívül kell helyeznünk, esetleg ily zuzódások, feltörések miatt mint használhatlan, gyógyítási költségekre nem érdemes jószágot pl. vágóhídon kell elvesztegetnünk vagy sintérkézre kell adnunk.

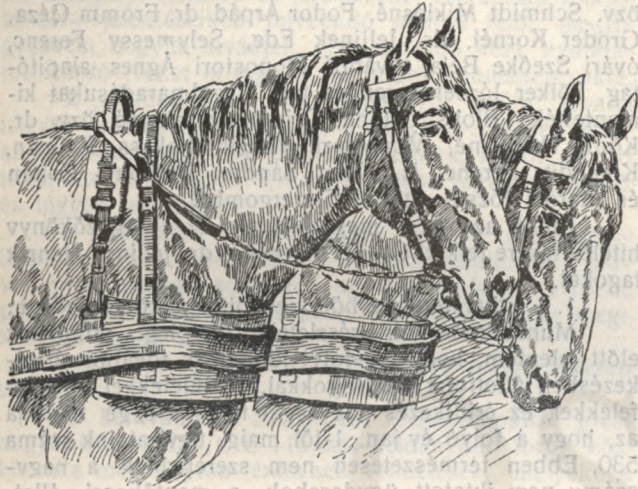
Mindennemű testzuzódástól és feltöréstől kitűnően védi a lovat — alkalmas, jó szerszámokat feltételezve — a jó táplálkozás és gondozás, és pedig azért, mivel ezekből lehetséges a lónak azon testrészeit rugalmasan felépítenie, hogy ne mondjam: kipárnáznia, amelyek kiállók és amelyekre a szerszám — jelen esetben a háms — ráfekszik.

Ép, rugalmasan lágy és simulékony, teljesen a testre illő, azt pontosan megfekvő, nem túl szűk és nem túl bő háms, kötőszövettel, izommal, zsiradék-réteggel jól kipárnázott bőru lovon zuzást, feltörést csak nagyon kivételesen okozhat, de annál gyakrabban, ha az ellenkező esetek forognak fenn. Törekedni kell tehát a jó táplálásra, gondozásra és jó szerszámok használására, nem feledvén, hogy a tulterhelés maga is gyakori oka a szóban forgó kalamitásnak.

Már most — hogy visszatérjek a cimben foglalt tárgyra — látjuk az itt levő ábrán, hogy a ló szügyét a feltöréstől védendő, a szügyelő szíjj alá egy külön, jóval szélesebb védő szíjj van helyezve s ezt az állat

marja előtti tájára, az u. n. balta-vágásra hurkolt szijazat tartja helyben. A védő szij nagy területen fekvővén a szügyen, a szügyelő szij ide-oda való elmozgatását csökkenti, némileg külön párnázatot is képez s ekként védi a ló ezen testrészét a keskenyebb szügyelő zuzásától.

Az ábrán feltüntetett hámnak az a része, — az u. n. hámyereg — mely a szügyelőt mintegy felfüggesztve helyében tartja, nem olyan, hogy magára a mar előtti nyak *élre* fekvődjön, mint a más formájú

hámé, hanem párnáival a mar két oldalán a laposan domborodó *bordatájr*a fekszik és fordított U alakú vasa között a mar éle szabadon áll, nem fekszi meg ezt a legkönnyebben felzuzódó testrészt.

A gyeplők egyébiránt ez U alakú vas két oldalán levő vaskarikákon nemkülönbön átfűzhető.

Ilyen hámok nálunk is már készen kaphatók; de magyarázat után, rajz után, bármely jobb szíjjgyártó és nyerges-mester elkészítheti.

Jó lenne e figyelemre méltó hámot általánosabban használni és — mint a rajz feltünteteti — a kantáron a szemgyilkoló u. n. szemellenzőt nem használni.

M. K.

Galamblovók veresége Pozsonyban.

A galamblovészet izléstelen időtöltésének barátjai Pozsonyban is egy galamblovó egyesületet alapítottak. Ez ellen természetesen az ottani állatvédő egyesület mozgalmat indított. Ennek érvényesítésére alkalom nyílt az által, hogy a galamblovók az Ó-ligetben egy városi teleknek az egyesület céljaira leendő bérbeadását kérték.

F. hó 3-án tartatott a törvényhatósági bizottsági gyűlés, melynek napirendjére a 34. pont alatt a galamblovók kérelmének tárgyalása volt kitézve.

A pozsonyi Á. V. E. a városi bizottsági tagok körében és a helyi sajtóban hangulatot keltett a mel-

lett, hogy a törvényhatóság a galamblovók kérelmének teljesítését tagadja meg és az ügyet egyszer s mindenkorra vegye le a napirendről. A gyűlésen többen felszólaltak, ezek között dr. Kováts Lajos tiszti orvos is, a pozsonyi Á. V. E. lelkes titkára.

Az eredmény az volt, hogy a galamblovó egyesület kérelmét a törvényhatósági bizottság nagy többséggel elvetette.

Midőn az ügynek és a pozsonyi társesületnek ezt a szép sikerét örömmel megállapítjuk, felhasználjuk ez alkalmat arra, hogy a galamblovészet kérdését ezuttal ismét szóvá tegyük.

Magyarországban, hol mindennemű férfias sportnak oly sok és kiváló mivelője akad, nem tudjuk megérteni, hogy miért karolják fel ezt az éppen nem férfias sportfélélet mindig nagyobb arányban, holott a józóság azt a kontinens majdnem minden civilizált államából kiküszöbölte. Nem kell a távolabb külföldre hivatkoznunk, elég, ha Ausztriára utalunk, ahol egyáltalában nem tűrik meg többé a galamblovészetet. De nem érik be ezzel, hanem üldözik egyébütt is, ahol tehetik. Midőn Kállay minisztersége idejében a Szerajevó melletti Ilidse üdülőhelyet felvirágoztatni óhajtották, ott galamblovészetet is rendeztek be. A bécsi állatvédő egyesület nemcsak Ausztriában, de az egész kontinensen a sajtó útján éles támadást intézett a galamblovészet és a miniszter ellen, melynek eredménye az volt, hogy a galamblovészetet liidsén rögtön megszüntették és pedig egyszersmindenkorra.

Mi Magyarországban kívánságainkban jóval szerényebbek vagyunk és áldozunk az opportunizmusnak, midőn beérjük azzal a kívánsággal, hogy ám mulassanak a galamblovók kegyetlen öldöklésükkel — de kizárólag maguk között, és ne csődítsék oda a nagyközönséget, hogy annak izlését és jóérzését megrontsák.

Mivel az idén ismét urbi et orbi hirdetik a galamblovók az ő „sport-napjaikat“, az Országos Állatvédő Egyesület egyelőre a Budapesten megjelenő napilapok szerkesztősegeinek megküldötte azoknak a nyilatkozatoknak összeállítását, melyek e tárgyban régebben a budapesti napilapokban megjelentek, és felkérte a szerkesztősegeket, hogy a galamblovészetre vonatkozó hirdetéseknél vagy bárminemű közléseknek lapjaikban helyet ne adjanak.

Várjuk az eredményt!

A mi kocsisaink.

Móto: „Tisztelet a kivételeknek!“

Aki a napilapok rendőri jelentéseit állandóan olvassa, megállapíthatja, hogy a fővárosszerte minduntalan megismétlődő utcai botrányok, kihágások elkövetői között feltűnő gyakran szerepelnek, kivált áruszállításánál alkalmazott, a műveltség legelső fokán álló kocsisok.

Bizonyára megbotránkozással vette hírül a lapolvasó közönség annak a kocsisnak az elvetemültségét

is, aki egy szegény munkás embert, aki a lovak kínzásától vissza akarta tartani, ott az utcán, a publikum szemeláttára lekéselt.

Meg kell döbbenünk, hogy ily szélsőségig eldurvult, bestiális emberek mozognak köztünk uton-utfélen s valóban csodálnunk kell, hogy akadnak mégis nemes érzésű emberek, akik ilyen esetek tudatában is vállalkoznak — törvénybe ütköző állatsanyargatásokat látva — a közbelépésre.

Pedig kell vállalkozniok, mert felháborító az, ami lókinzásokban még mindig folyik, dacára az országos állatvédő egyesület erre fordított áldozatainak, dacára az e tekintetben fennálló rendőri intézkedéseknek.

Amíg az orsz. állatvédő egyesület abba a vagyoni helyzetbe nem kerül, hogy a székes főváros valamennyi kerületébe egy-egy állatvédő őrt alkalmazhasson, (jelenleg néhány lelkes tag és két, az ellenőrzéssel megbízott alkalmazott végzi a feladatot) addig a szégyenletes állapotok javulását csak a t. rendőralkalmazottaktól várhatjuk, akiket fel is kérünk arra, hogy felső fórumaiktól nyert utasításaihoz hiven, az eddigieknél még jóval fokozottabb éberséggel őrködjenek. Tisztelettel felkérjük egyben a közérdekre való tekintettel az ily kihágásokat megtorló rendőrségi felsőbb fórumokat, hogy eféle kihágások esetén méltóztassanak a törvényben előirt legnagyobb szigorot alkalmazni. Erősen hisszük, hogy már ezzel is, az ilyesféle utcai botrányok nagyon redukálódni fognak s idővel le is tűnnek a gyalázatos látványok színteréről.

O. Á. V. E.

„Madarak és Fák Napja“ Baján.

A baja-alsóvárosi áll. el. népiskola tantestülete ápr. 28-án tartotta meg az idei Madarak és Fák Napját a város gyönyörű ligetében, a százegynéhány éves Lőkertben, amely szinte az Istentől is ily ünnepély számára teremtett helynek bizonyult és amely a nap jelentőségéhez mindenképen méltó és illő keretet képez. A Himnusz és a Szózat kezdő és végző pontja között mintegy husz számból állott a műsor, megannyira egy-egy tanuló, kedvesen előadott, alkalmi-tárgyu szavalatával. Az évszázados fák friss lombjai között versenyt csacsogott a kis szereplőkkel a sok éneklő-madár, amelyeknek oly számos faju serege még csak néhány év előtt is rettegve kerülte el e remek helyet, ahol félszke és élete egy percig sem lehetett biztonságban. A Madarak és Fák napja hódította meg ezt a valóságos madárparadicsomot a hasznos légi szárnyasok számára. És a kedves madár-zenészek háborítatlan nyugalma fölött ma állandóan néhány száz lelkes kis Ligatag szerető figyelme őrködik. Az intézet ezuttal is faültetéssel kapcsolta egybe az ünnepélyt, amelyen a számos szülő mellett jelen volt a Bajai Lövész Egylet elnöksége és a helybeli Állatvédő Egyesület vezetőségének képviselője.

Demuth Gyula.

Egyesületi és szövetségi hírek.

Az Országos Állatvédő Egyesület választmányi és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetsége végrehajtó bizottságának együttes ülése, április 12.

Jelen vannak marosi Máday Izidor elnökle alatt Grimm Gusztáv, dr. Lendl Adolf alelnökök, Monostori Károly főtitkár, dr. Stern Adolf ellenőr, Häsler Károly tb. titkár, Groder Kornélné, özv. Péntek Gáspárné, özv. Schmidt Miklósné, Fodor Árpád, dr. Fromm Géza, Groder Kornél, dr. Jellinek Ede, Selymessy Ferenc, óvári Szeőke Béla, továbbá Monostori Ágnes alapítótag, Fölker Józsefné rendes tag. Távolmaradásukat kiementették: Blohs Ottóné, Grimm Gusztávné, özv. dr. König Henrikné, Monostori Margit, Kakass Kálmán, Krenedits Ferenc, K. Nagy Sándor, Ráthonyi Zoltán és Marosi József, utóbbi Esztergomból.

Elnök az ülést megnyitja és ezen jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Groder Kornél és dr. Jellinek Henrik tagokat.

1. A titkári jelentésből kiemeljük a következőket: Munkálkodásunk részleteit illetőleg mindenen előtt jelentem, hogy a lefolyt időben is további érintkezésben állottunk hatóságokkal, testületekkel, magánfelekkel, ez érintkezés nagyságát talán eléggé mutatja az, hogy a folyó év jan. 1-től maig, ügyirataink száma 530. Ebben természetesen nem szerepelnek a nagyszámu nem iktatott ügydarabok, a mentőkocsi, állatmenedékház, felügyelői intézmény stb., nemkülönben sokat kitevő ügykezelése; nem szerepelnek a magánlevelezések, melyeket ügyünkben összes alkalmazottaink végeznek, nem szerepelnek a szerkesztői levelezések, közlőnkünk 6000 példányának címezésével, szétküldésével járó munkálatok, a Gvermeknapjár 110 000 példányának jobbára kis részletekben való szétküldésével járó levelezés, pénzbeszedés és szállítás, immár nagy száma felszaporodott nyomtatványainkat kérő ügyfelekkel való levelezés, expedálás, a vidéki érdeklődőkkel való sürű iratváltás stb., úgy, hogy az ezekre szaporodó írásbeli teendőik ellátására eddigi személyzetünk a legnagyobb erőfeszítés mellett sem volt képes, miért is a t. választmány jóváhagyásának reményében Fodor Á. tanárt a fogalmazási szakban heterkint 3 délutánra és Farkas Annát másolási munkára a délelőtti órákra ideiglenesen szerződtettük.

Munkálkodásunkról felemlitem továbbá azt, hogy illetékes fórumoknál tett lépéseink nagyrésze örvendetes sikerrel járt.

Megkerestük a szövetségünkbe tartozó vidéki egyesületeket az iránt, hogy az ezen évi közgyűlésünkön való előterjesztésre és évkönyvünk számára, működésükrol lehetőleg csak tárgyvilagos, de kimerítő jelentést legyenek szivesek hozzánk juttatni. Ennek egyesek már is eleget tettek.

Megkerestük az ország valamennyi törvényhatóságát az iránt, hogy netán megalkotott általános állatvédelmi szabályrendeletüket másolatban juttassák hozzánk oly célból, hogy azokat összevetve és kinyo-

matva, megküldhessük tájékoztatóul oly törvényhatóságoknak, amelyek ilyen szabályrendeletet nem alkottak. Jelezhetem, hogy a beérkezett válaszokból itélve a törvényhatóságok csak igen jelentéktelen számú részének van ilyen intézkedése, ami egyben ezirányban tett lépésünk szükségét világosan bizonyítja.

Megkerestük újra az ország valamennyi tanfelügyelőségét az iránt, hogy a folyó évben megtartandó „Madarak és Fák Napja” megünnepléséről beérkezendő jelentéseket hozzánk eljuttatni sziveskedjenek, egyben pedig a „Néptanítók Lapja” útján, tájékoztattuk az ünnepélyt rendező és jelentéseket szerkesztő tanítókat a jelentéseikbe felveendő adatok felől, megjegyezvén, hogyha kívánják, erre szolgáló kész nyomtatott kérdő íveket is ingyen bocsátunk rendelkezésükre.

A „Madarak és Fák Napja”-ról szóló tavalyi iskolai jelentéseket, melyeket a tanfelügyelőségek kérésünkre összegyűjtöttek és megküldöttek, Fodor Árpád tanár szerkesztésében Évkönyv alakba foglalva kiadtuk és ingyen terjesztjük.

A „Madarak és Fák Napja” mikénti megünneplése tárgyában kiirt irodalmi pályázat jutalmazott műveit mint második sorozatot, egy füzetbe foglalva kilenc pályamunkát, szintén kiadjuk s a napokban már megkezdjük annak ingyenes szétküldését.

1911. évi „Gyermek Naptár”-unk maig teljesen elfogyott.

E kiadványunk az utóbbi évfolyamoknál jóval nagyobb számban, t. i. 110.000 példányban forog közkezen s még folyton érkeznek rendelések, melyeknek már csak az 1912. évre szóló naptár majdani megküldésével tehetünk eleget.

Ezen 1912. évi „Gyermek-Naptár” olvasmányainak további tökéletesbitése érdekében felhívást intéztünk kizárólag a néptanítókhoz közlemények beküldése iránt, melyeket ha a kiküldött bizottság megfelelőeknek talál, díjazunk.

Az eddig beérkezett munkák a bírálóknak kiadattak.

Ezen naptárunk mikénti szerkesztésére, kiadására, szóval átalakítására nézve javaslatok tettek, nézetek, vélemények nyilvánítottak. Így, hogy nagyobb betűkkel nyomassék a szöveg. Rajta leszünk, hogy amennyiben nem esik az a tartalom kívánatos terjedelmének rovására, megvalósítsuk.

Másik javaslat, hogy ne csak állatvédelmi tárgy, hanem attól eltekintő olvasmányokat is adjunk. Ennek némileg eleget tenni a multban is igyekeztünk, most sem zárkózunk el ez elől teljesen, de mert tulajdonképpen speciális és eddig a maga minőségében egyedül álló állatvédelmi évkönyv a mi naptárunk s nem általánosan tartott gyermekolvasmány, amilyen egész legió van a könyvpiacra, e javaslatot is csak a jelzett feltétellel tehetjük magunkévá.

Feltétlenül mellőzni vagyunk kénytelenek már szerény financiánkra való tekintettel azt a javaslatot, hogy e naptárunkat mindig más és más tartalommal egy évben négyszer vagy még többször jelentessük meg s úgy véljük, hogy inkább román, tót és szerb nyelven is volna az a lehetőséghez képest terjesztendő.

Jelentem még, hogy „Mit akar az O. Á. V. E.” című ingyenes kiadványunkon és ingyenes röpiratainkon kívül, nemkülönben ingyenes szétosztásra kerül ímént megjelent „Ne kinozd az állatokat” című számos színes képpel ellátott vászon falitáblánk.

E kiadványunk egy előbbi hasonlónak a folytatása s nem lehet kétség, hogy ezen most már magyar, tót és román nyelven s később német nyelven is megszerkesztendő, nagyszámban külön-külön adott, nyilvános kifüggesztésre szánt plakát az állatvédelemnek hasznos szolgálatot fog tenni.

A gyakorlati, általános állatvédelem terén egyesületünk a lefolyt időben is úgy helyben, mint vidéken nagyszámu intézkedést hajtott végre. Erről a felügyelői jelentés ad számot.

En, mint az állatmenedékház vezetője jelentem még, hogy gondozás alatt volt a lefolyt időben 156 állat, mentőkocsink pedig 35-ször vétetett használatba.

Végül legyen szabad érintenem, hogy az állatvédelemben kitűnt rendőrök, erdő- és mezőőrök között nagyobb jutalomösszeget osztottunk ki az előző gyakorlathoz híven.

A vagyoni állás, hagyatékok, ajándékok és tagmozgalom kérdésében utalom a t. választmányt a pénztáros ur jelentésére és tisztelettel kérem, méltóztassék e jelentésemet jóváhagyólag tudomásul venni.

A titkári jelentés egész terjedelmében tudomásul vétetik.

2. A pénztáros jelentése szerint a m. é. december havi forgalom 13,195 K 22 fill. bevételt és 183 K 85 fill. egyenleg betudásával ugyanannyi kiadást tüntet fel. Az év első negyedében a bevételek összege volt: 8065 K 28 fill., a kiadásoké pedig 5803 K 81 fillér, egyenleg marad 2261 K 47 fillér.

3. Az állatvédő felügyelői jelentés szerint a legutóbbi ülés óta lefolyt időszakban 105 felügyelői eljárás jegyezhető fel. Panaszok tüzetesebb megvizsgálása 17 esetben fordult elő. Hatósági eljárás 28 esetben és egyéb eljárás 30 esetben.

Az állatvédő felvigyázó jelentése szerint a legutóbbi ülés óta letelt 109 szolgálati nap közül 45 napon a budai oldalon, 64 napon a pesti oldalon tett szolgálatot, mely időn belül azonban a jégvágás tartama alatt Alsó- és Felső-Rákoson és Rákos-Szent-Mihályon is eljárta. A feljelentések száma 11, a kerületi kapitányságokhoz történt idézések száma 6 volt.

4. A taglétszámról szóló jelentés szerint az alapító tagok száma 177, a rendes tagoké 1,232.

5. Az O. Á. V. E. közgyűlése és a M. Á. V. E. Sz. nagygyűlése május hó 14-re d. e. 10 órára tüzetik ki. A választmány megállapítja a köz-, illetve nagygyűlés napirendjét és elrendeli, hogy a meghívó az „Állatvédelem” áprilisi számában tétessék közzé.

Ezután a választmány elfogadja és a közgyűlés elé terjeszteni rendeli az O. Á. V. E. 1911. évi költségvetését.

6. Monostori Károly főtitkár, a M. Á. V. E. Sz. titkára előadja, miszerint az a körülmény, hogy Fodor Árpád tanárt, a szentgotthárdi Á. V. E. érdemes elnökét, jelenleg budapesti lakost az O. Á. V. E. irodájába,

mint új munkaerőt megnyerni sikerült — benne azt az eszmét keltette, hogy az ügyre nézve kedvező intézkedés volna, ha a nevezett a M. Á. V. E. Sz. titkári teendőivel megbizhatnák. Előadó annak idején — tekintve sokoldalú teendőit —, ezt a tiszteletet csupán azért vállalta el, mert akkoriban más alkalmas egyén nem talált. Ugyanazért az elnökséggel egyetértőleg a M. Á. V. E. Sz. titkári tiszteletet letehetni és azokat Fodor Árpád tanárra ruházatni kéri.

A választmány méltányolva a felhozott indokokat, az indítványt egyhangulag elfogadja, Monostori Károly kir. tanácsosnak, ki az egyesületnél elfoglalt többirányú tiszte mellett a M. Á. V. E. Sz. titkári teendőit is végezte, teljes elismerését és köszönetét fejezi ki és ezt jegyzőkönyvbe iktatni rendeli; s ebből folyólag

egyhangulag elhatározza azt, hogy Fodor Árpád tanárt, a M. Á. V. E. Sz. titkári teendőinek ellátására és megválasztására az idei köz-, illetőleg nagygyűlésnek javaslatba hozza.

7. Olvassatik az „Élő állatok élve boncolása ellen küzdő Egyesület“ ügyvivő elnökének dr. Szalkay Gyula urnak levele, melyben azzal az indokolással, hogy az O. Á. V. E. négy oszlopos tagja az előbb nevezett egyesületből kilépett, bejelenti, hogy ő viszont az O. Á. V. E.-ből lép ki; továbbá kéri magát az O. Á. V. E. tiszteletbeli tagjainak sorából törölni, és „megszünteti, illetőleg az Élő állatok élve boncolása ellen küzdő Egyesületnek szánja az ő közvetítésével létrejött és az O. Á. V. E.-nél lévő Kéler Lajos-féle alapítványt“.

Dr. Fromm Géza, dr. Jellinek Ede, Szőke Béla, dr. Lendl Adolf alelnök, továbbá az elnök és főtitkár hozzászólása után dr. Szalkay Gyula urnak ama kívánságát illetőleg, hogy az O. Á. V. E. tiszteletbeli tagjainak sorából töröltessék, a választmány azt határozza, hogy dr. Szalkay eme kívánsága a közgyűlés elé terjesztessék határozathozatal végett, mert a tiszteletbeli tagokat közgyűlés választván, választmány ez ügyben magát nem tartja illetékesnek határozni. A közgyűlés elé pedig a választmány azt a javaslatot határozza terjeszteni, hogy a közgyűlés eme szokatlan lépést tudomásul vegye és Szalkay ur kívánságához képest nevének a tiszteletbeli tagok sorából való törlésére az egyesület elnökségét utasítsa.

A Kéler Lajos-féle alapítvány kérdésére nézve az O. Á. V. E. elnökségének megbízásából Häsler Károly pénztáros-titkár az ügyet dr. Németh Imre jogtanácsos ural ismertette, mire ügyészünk azon jogi véleményének adott kifejezést, hogy ezen alapítványi összeget az Országos Állatvédő Egyesület nem adhatja ki dr. Szalkay Gyula rendelkezése értelmében, mert utóbbi által idézett alapítványi rendelkezések mint ilyenek nem állhatnak meg, kormányhatóság azt nem hagyná jóvá, hogy ily alapítvány időközben más mint a kitűzött célra fordítható lenne; eredeti és kormányhatósági jóváhagyással ellátott alapítólevél különben nem lévén, az O. Á. V. E. kötelessége ezen alapítványt továbbra is megőrizni.

A választmány a jogtanácsos véleményének értelmében határozott és dr. Szalkay Gyulát értesíteni ren-

delte arról, hogy a Kéler Lajos-féle alapítványt ki nem szolgáltatja.

8. Olvassatik a Magyar kir. Ornithológiai Központ igazgatójának, Herman Ottó urnak 415. sz. a. január 18-án kelt irata, melylyel közli Shrubsole tanulmányát a magyar- és angolországi állatvédelemről, óhajtja ennek a választmányi ülésben tárgyalását és az O. Á. V. E. figyelmébe ajánlja Shrubsole érdemeinek méltó elismerését, a nevezettnek tiszteletbeli taggá választását.

Az ügy Fodor Árpád tanár urnak, a M. Á. V. E. Sz. végrehajtó-bizottsága tagjának, mint előadónak kiadott.

Előadó ismerteti Shrubsole tanulmányának tartalmát, mely tüzetesen emlékezik meg a madárvédelem érdekében Magyarországon tett intézkedésekről, azután áttér a Nagybritanniában ugyanez irányban történetekre és ezek nyomán nagy elismeréssel helyezi a nálunk történeteket a hazájában létező állapot fölé.

Előadó ez ismertetés kapcsán megjegyzi, hogy Shrubsole-nak hazánk iránt való jóakarattal teljes szép tanulmányában nem történik említés az O. Á. V. E.-nek és a M. Á. V. E. Sz.-nek, valamint általában a társadalomnak ugyancsak a madárvédelem irányában kifejtett működéséről. A tanulmányban van ugyan szó a Madarak és Fák Napjáról, az Országos Ifjusági Madárvédő Ligáról, a néptanítók közt a Madarak és Fák napjának érdekében terjesztett munkákról, de nincsen megemlítve, hogy ezek egyesületeink közreműködésével keletkeztek és léteznek; és egyáltalában nincsen szó arról a Chernel szerint mintegy 20,000-re tehető fészekoduról, melyeknek elhelyezése a társadalmi tevékenység eredménye.

Előadó indítványa az, hogy a választmány mindenekelőtt köszönetét fejezi ki a Magyar kir. Ornithológiai Központ igazgatójának azért a figyelmért, hogy Shrubsole tanulmányát velünk közölni szives volt.

Shrubsole urnak a magyarországi madárvédelemnek lehet mondani világszerte való kedvező ismeretéseért és dicséret kiemeléséért örömmel rónánk le hálánkat azért, hogy őt egyesületünk tiszteletbeli tagjának választanánk. Ez ellen azonban — és ezt sajnálattal állapítjuk meg — alaki akadály merült fel, amennyiben a belügyi minisztérium illetékes oszályában tett kérdésre azt a választ nyertük, hogy egyesületünknek külföldieknek nincs jogában tiszteletbeli tagjai közé választani.

Előadó ennél fogva azt indítványozza, hogy az O. Á. V. E. választmánya és a M. Á. V. E. Sz. végrehajtó-bizottsága Shrubsole urnak őszinte hálájuk kifejezésül jegyzőkönyvi köszönetet szavazzon.

A választmány ez indítványt egyhangu helyesléssel elfogadta és erről a Magyar kir. Ornithológiai Központ igazgatóját, Herman Ottó urat és W. H. Shrubsole urat értesíteni rendelte.

Dr. Jellinek Ede indítványára a választmány, illetőleg végrehajtó-bizottság elhatározta, hogy Shrubsole urnak az O. Á. V. E. és a M. Á. V. E. Sz. működését ismertető adatokat küld.

Napirend ki lévén merítve, Fodor Árpád, M. Á. V. E. Sz. végrehajtó-bizottságának tagja indokolt indítványt tett az iránt, hogy az Országos Ifjúsági Madárvédő Liga fogadalmának kizárólag az állatvilágra vonatkozó szövege a növényvilágra vonatkozó következő tétellel bővítették, illetőleg kiegészítették:

„hogy élőfát, csemétét, bokrot, cserjét, sövényt és virágot nem rongálók.“

A választmány az indítványt elfogadta és annak a közgyűlés elé terjesztését elhatározta.

Az aradi „Állatvédő Egyesület“ 1910. évi jelentése a közgyűléshez. Tisztelt közgyűlés! Az aradi „Állatvédő Egyesület“ humánus céljának megfelelőleg ez évben is igyekezett, hogy az állatvédelem eszméinek terjesztésével az ország közigazgatásának szolgálatot tegyen és a népnevelés érdekeit az erkölcsök nemesítése útján előmozdítsa.

Ezen cél elérése szempontjából főtörekvése volt az „Állatvédő Egyesület“-nek a hasznos háziállatokat megvédeni, a mező-, erdő-, szőlő- és gyümölcs-gazdaságokra nézve hasznos madarakat védelmezni, azokat táplálni és szaporítani, az állatkinzást üldözni és az állatok iránt való szeretetet felkeltetni; azok ápolását és az állatokkal való emberséges bánásmódot terjesztetni; és az állatok megbecsülésének tanításával és a természet szeretetének ébresztésével, emberséges és erőtlen nemzedéket nevelni.

Mindez azonban nem oly könnyen és oly hamar megy és sok időbe fog kerülni, egyeseket meggyőzni arról, hogy az állatokat ne kinezik és hogy azokkal emberségesen bánjanak.

Ahol a jóakaratu figyelemzés nem használt, kénytelenek voltunk a hatóság segélyét igénybe venni és egyeseket állatkinzásért az aradi kihágási bíróságnál, továbbá az aradi és radnai főszolgabírói hivataloknál az 1870. évi XI. t.-c. 86. §. alapján följelenteni és őket megbüntettetni. Megnyugvással konstataljuk azonban, hogy ezen panaszok az előző évben benyújtott panaszokhoz arányosítva feltűnően apadtak. Kívánatos volna, hogy a jövőre nézve ily panaszok többé elő ne forduljanak.

Az „Állatvédő Egyesület“ ez évben különösen nagy gondot fektetett a hasznos madarak védelmére. Ez okból több száz különféle madárfészek-odut osztott ki tagjai között, nemkülönben az Andrassy-téren, valamint a Baross- és Salac-parkok fáin több ily madárfészket helyezett el a madarak védelmére. Dr. Nagy Orbán ur, egyesületünk választmányi tagja a lelkes állatvédő felügyelete alatt, aki e madárfészkeket nagy szeretettel gondozza és ellenőrzi, amiért neki ez uton is hálás köszönetet mondunk.

Hálás elismerést nyilvánítunk Varjassy Lajos Arad szab. kir. város polgármesterének, aki Arad város közönsége nevében, továbbá az Aradi Első-, az Arad-Csanádi-, az Aradmegyei-, az Aradi Polgári Takarékpénztárak, valamint az Aradi Ipar- és Népbank t. igazgatóságának pénzadományaikért, továbbá Neumann Dániel, Steiner Ferenc, Nemess Géza, Funkelstein József, Goldschmidt Mihály és May János uraknak, akik madáreleséget adományoztak.

Miután legtöbb esetben a lovak kinzása ellen fordulnak elő panaszok, egyesületünk kinyomatta magyarul, német és román nyelven „A ló kérelme gazdájához“ című humánus intelmet és intézkedett, hogy az az illető hatóságok révén a városban, valamint a megyében, minden község háza és iskoláiban kifüggesztessék. Egyidejűleg egy-egy példány bemutatása mellett beadványt intéztünk ugy a belügyi, mint a földmivélsügyi miniszteriumhoz, hogy nem tartanák-e célszerűnek az állatvédelem érdekében hasonló felhívásokat az alispáni hivatalok útján az ország lakosai között több nyelven kinyomatva kiosztani. Ezen „a ló kérelme“ című felhívást az összes aradi bérkocsisok között kiosztottuk.

Meg vagyunk róla győződve, hogy ezen kérelem befolyással lesz az emberek érzületére és őket az állatokkal való emberséges bánásmódról fogja serkenteni.

Az „Országos Állatvédő Egyesület“ felhívására megalakítottuk az „Ifjúsági Madárvédő Ligát“, amelynek első évében 1161 tagja lett és ugyanennyi jelvényt osztottunk is ki a gyermekek között. Ezért a t. iskolaigazgató urak és urnőknek elismeréssel adózunk.

E helyen emlitjük meg, hogy a „Madarak és Fák“ napját a városligetben a kisebb tanuló gyermekek részére megtartottuk, ahol dr. Nagy Orbán választmányi tag ur tartott e nap jelentőségéről szabad előadást.

Hálás köszönettel adózunk a Nagyméltóságú min. kir. Földmivélsügyi Miniszteriumnak, hogy kérelmünkre a vallás- és közoktatásügyi Miniszterium jóváhagyásával megjelent a „Madarak etetése“ díszes színes falitáblából 100 darabot ajándékozott egyesületünknek, amelyeket az iskolák tantermeiben függesztettünk ki; meg vagyunk győződve, hogy e kép szemléltése a hasznos madarak védelmére és táplálására fogják buzdítani a tanuló ifjúságot.

Örömmel tapasztaltuk, hogy az előző években az egész vármegye községeknek, iskoláinak és magánosoknak kiosztott napraforgó mag szorgalmasan el lett ültetve és nincs oly község Aradmegyében, hol az most bőven ne teremne, mely értékes eledelül szolgál a hasznos téli madaraknak, amelyek nagy hasznára vannak a gyümölcsösöknek, mert elpusztítják a rovarokat és ártalmas férgeket.

Egyesületünk ez év folyamán Arad város hatóságához egy szabályrendelet-tervezetet nyújtott be hasznos háziállatok és a piaci szárnyasok védelme és azokkal való bánásmódról. E szabályrendelet most van elintézés alatt.

Dr. Herman Ottó urat, a M. kir. Ornithologiai Központ igazgatóját és dr. Csörgei Titus urat, ugyanezen intézet titkárát egyesületünk irányában tanusított jóakaratu pártfogásáért disztagokká választottuk. Mindketten hálás köszönettel vették tudomásul a megválasztást és biztosítottak bennünket további pártfogásukról.

Miként előző évben, ugy ez évben is a városi galambok és madarak állandóan eleséget kaptak.

Egyesületünk Rákóczy József kir. állatorvos általi tervezett és Aradon felállítandó állatkórház érdekében ugy Arad városánál, mint az illető Miniszteriumoknál

közbenjárt és hisszük, ha a kezdet nehézségeit leküzdendjük, az állatkórház felállítása Aradon megvalósul, ami az állatvédelem szempontjából humánus nyereség lenne.

Kelt Arad, 1910. évi december hó 31-én.

Réthfalvy Jenő, Szarka László, Lukácsi Lajos
titkár, jegyző, elnök.

A soproni állatvédő egyesület f. évi március 24-én tartotta rendes közgyűlését.

Elnök hosszabb beszédben ékes szavakkal emlékezik meg a múlt évben elhalt Magas Védnököről, herceg Esterházy Miklósné hercegasszony ő főméltóságáról, az elhalt másodtitkárról, Máyer Géza urról, és mindazon tagokról, akiket az egyesület szintén elhalálozások folytán veszített el.

Elnök, oda utalván, hogy az állatok megvédésével egyúttal nemcsak az emberek fontos érdekei, hanem maguk az emberek is meg lesznek védve, kéri az egyesület minden egyes tagját, hogy ezen nemes célok elérése érdekében, valahányszor alkalom kínálkozik sikra szállani és azonkívül az egyesületet új tagok szerzése által erősíteni sziveskedjenek.

Első titkár az egyesület mult évi működését rövid sommázatban foglalta össze az idén is és így adta azt elő a következőkben:

Munkálkodásunkat az állatok megvédése és ez által az emberi erkölcsök nemesítése érdekében, a lefolyt évben is szellemi és gyakorlati téren folytattuk, persze az utóbbin csak csekély anyagi erőnk szűk keretein belül.

Folyamodtunk a Városhoz állandó évi subventióért, de ez kérésünknek nem tudott megfelelni.

1910-ben folytatott munkálkodásunknak rövid sommázata a következő:

1. Előfizettünk tagjaink és vidéki tagcsoportjaink számára az „Állatvédelem“ című folyóiratnak 263 példányára. Könyvtárunk számára pedig az „Aquila“ című madártani műre és egy folyóiraatra. Ajándékkal kaptuk a könyvtár számára az „Állatvédelem“ 1911. évi kötetének két példányát és több más.

2. Az O. Á. V. E.-től kaptunk érdeklő tagjaink számára 75 darab „Gyakorlati madárvédelmi 1908—1909-ben“ című könyvet és 600 drb magyar és német különféle állatvédelmi röpiratot, részint tagjaink, részint lótulajdonosok számára. Megkaphatták ezeket és a nevezett könyvet is, Preiszl J. Ant. ur papirkereskedésében (ingyen). Erre vonatkozó figyelmeztető-táblák az üzlet kirakatába ki lettek téve. Az itteni lapokban is közöltük ezt.

3. Január hóban falragaszok útján kértük fel a közönséget, hogy etesse a madarakat.

4. Hogy a soproni összes elemi iskolák tanulói által évenként megtartott és megtartandó „Madarak és Fák Napjának“ egy maradandó külső emlékjele is legyen, megkezdette 1910-ben, Zügn Nándor, vár. erdőmester és Muck Endre vár. erdőgondnok urak szives, oktató közreműködése mellett, az elemi iskolák tanuló ifjusága, egy az itteni úgynevezett „Harkai fensíkon“ a városi tanács által ezen célra kijelölt térnek a befásítását. Ezt ott hat évben folytatni lehet. A szükséges

faanyagot és munkásokat, a nehezebb munkák elvégzésére a városi tanács bocsájta rendelkezésre.

Ezen tért egy megfelelő felirattal ellátott tábla jelzi, amelyet ott egy faoszlopon alkalmaztunk.

A „Madarak és Fák Napjának“ a méltatását minden tanió a maga osztályában végezte megfelelő módon.

5. A mult évi május hóban Berlinben tartott V. nemzetközi madárvédelmi kongresszuson hazánk állatvédő egyesületeit chernelházi Chernel István ur képviselte. Megküldtük neki annak idején az egyesületünk eddigi működéséről szóló kimerítő jelentést, mert ezt tőlünk bekérte.

6. Október hóban Washingtonban tartatott meg a humánus célokot követő egyesületeknek első amerikai kongresszusa.

Egyesületünket ott egy a tevékenységét kimerítően leíró átirat képviselte.

7. A madarak megvédése érdekében kilenc esetben tettünk feljelentést illetékes helyen; más állatok megvédése érdekében pedig hét esetben, részint feljelentést, részint javaslatot.

8. Tizenkét városi rendőr és egy mezőőr, összesen 19 állatkinzási esetet jelentett fel. Az egyesületünk által ilyenek számára kiűzött jutalomdíjak, összesen 39 korona, f. évi február hóban lettek a város közgyűlési termében a szokásos módon kiosztva.

9. Az „Állatvédelem“ szerkesztőségéhez be lett küldve 11 különféle cikk, illetve közlés és helyi lapoknak 4.

10. Szegény tanulók között kiosztottunk karácsonyi ajándékkal 110 drb gyermek-naptárt.

11. 1910—1911. tél folyamán 200 kilogr. madárledelt ettettünk fel.

12. Több Tagunk és első sorban Esterházy Miklós herceg ur ő főméltóságának és az O. Á. V. E.-nek az áldozatkészségének köszönhetjük, hogy leltárunk egy hasznos és értékes tárggyal, t. i. egy 750 korona értékű „Remington 10. számú“ írógéppel szaporodott, amelyet 600 K előnyös áron kaptunk meg.

13. Gyűjtemény-tárunk a lefolyt évben nem szaporodott.

14. Elhalálozás, elköltözködés és más okok folytán veszítettünk 37 tagot. Ezek között 21 vidékit főképp azért, mert az egyik csoport vezetője hosszabb ideig beteg volt.

Nyertünk egy új alapító és tíz rendes tagot. Volt 1910-ben összesen 14 alapító és 283 rendes tagunk.

15. Tartatott a rendes köz- és két választmányi gyűlés. El lett intézve 330 ügy.

Bevégezte ezennel egyesületünk madárvédelmi működésének 13-ik és mint állatvédő-egyesület munkálkodásának 11-ik évét.

Tagcsoportunk volt 1910-ben Kismartonban 24 taggal (vezető: Nyomárkay L. ur), Lakompakon 3 taggal (vezető: Wurdits P. ur), Savanyukuton 12 taggal (vezető: Galambos F. ur), és Sopronkeresztúrott 4 taggal (vezető: Hiltz J. ur).

A vidéki tagcsoportoknak átengedjük évenként

az egyesületünk ottani céljaira, a rendes tagok díjainak három negyed részét.

(A közgyűlés ezen jelentést köszönettel tudomásul vette.)

II. Pénztáros bemutatja és felolvassa a számvizsgáló bizottság által felülvizsgált és helyesnek talált évi számadást.

(A közgyűlés éjjezzel megadta a felmentvényt.)

III. A könyvtáros jelenti, hogy a könyvtár a lefolyt évben tizenhat kötettel szaporodott, közte tizenhárom kötet ajándék.

A közgyűlés köszönettel és éljennel tudomásul vette a jelentést.

Az 1910. évi zárszámadás: bevétel összesen 1.344 K 31 f. Kiadás összesen 1.344 K 31 f.

IV. Első titkár előadta még az 1911. évre szóló költségvetést, melyet a közgyűlés helybenhagyott és az egyesület vagyonskimutatását.

Az egyesület 1910. évi vagyona 2.865 K 55 f.

Vidéki tagcsoportjaink derék vezetői a mult évi munkálkodásukról szóló jelentést még nem küldhették be mind. Ezeket annak idején az „Állatvédelemben“ együtt közölni fogjuk.

(A közgyűlés mindezeket köszönettel tudomásul vette.)

V. Számvizsgáló-bizottsági tagokul meg lettek választva: Kár József, Kheim Samu és Seidl Samu urak.

VI. Az egyesület ügyészeül, miután a volt ügyész ur legnagyobb sajnálatunkra leköszönt, egyhangulag dr. Prosswimmer Sándor ur lett megválasztva.

VII. Köszönet lett kifejezve az elnökségnek, a tisztikar többi tagjainak, a választmányoknak, az O. Á. V. Egyesületnek, a helyi sajtónak és mindazoknak, akik az egyesületet törekvéseiben támogatni szivesek voltak.

Több tárgy nem lévén, elnök a megjelenteknek újból köszönetet mondva, bezárja a gyűlést.

(Éljenezés.)

Szentgotthárd és Vidéke Állatvédő-Egyesületének 1911. évi április hó 9-én délelőtt 11 órakor a szentgotthárdi városháza nagytermében megtartott IX. évi rendes évi közgyűlése. (L. bővebben a szentgotthárdi egyesület által kiadott nyomtatványban.)

Fodor Árpád budapesti áll. főgimn. tanár elnöke mellett jelen voltak: Balog Simon, Bartos Gyula, Breiner Ignác, Czuppon Ferenc, Friedländer Solon, Huber Miksa, Kiss Elemér, dr. Kunsch János, Molnár Gyula, Pintér János, Pum Károly, id. Reischl Gyula, Schaffer Emil, dr. Sperner Anselm, Timár Frigyes, Urweisz József, Usz István, Varga Gábor dr., Vég Gyula és Zotter Ferenc.

1. Az elnök remek beszéddel nyitotta meg a közgyűlést.

E beszédet nagy terjedelménél fogva, sajnos, nem közölhetjük. Alkalomadtán talán kitérhetünk annak ismertetésére.

Schaffer Emil dr. ügyvédj. titkár a következő évi jelentést terjesztette elő:

Egyeletünk mult hó 25-én töltötte be működésének 9. évét. A X. év küszöbén nekem jutott az a

kedves feladat, hogy egyeletünk mult évi működéséről, annak jelentősebb mozzanatairól és eredményéről az évi jelentést megtegyem. Ha nem is jelenthetem olyan örömmel, ahogy szeretném, hogy egyeletünk az elmúlt évben is óriási arányokban és rohamosan gyarapodott — mégis kevesebb örömmel ugyan, de a kötelességteljesítés nyomán fakadó igaz jó érzéssel konstatalom azt, hogy egyeletünket — habár tagjaink száma ez évben csökkent is — megtartottuk működésének eddigi nivóján és hogy erőnkhez képest mindazt megtettük, ami kitűzött célunkhoz valamivel is közelebb hozott.

Tagjaink száma: 11 tiszteleti tag, 9 alapító, 14 csoporttag, 4 családtag, 150 helybeli, és 103 vidéki rendes tag.

A szomoru gyászról is kijutott egyeletünknek: dr. István Vilmos megyés püspök halálával új alapító tagunkat veszítettük el, emlékét jegyzőkönyvileg kegyeletesen megörökítettük. Helybeli tagjaink sorából Pandur József és Kálóczy János főgimnáziumi tanárokat ragadta el a korai halál.

Működésünk két irányu volt: gyakorlati és elméleti.

Gyakorlati működésünket a már megkezdett uton folytattuk. Az év folyamán 131 drb. fészkeodut akasztottunk ki. Az egylet fennállása óta 674 darabot alkalmaztunk. Szathmáry Sándor magasfoki áll. tanító tanítványai 142 drb. saját készítésű fészkelő házikót készítettek, melyekben 1910. év tavaszán 107 fészkelés történt. Szathmáry Sándorról a legmelegebb elismerés hangján kell megemlékezni és tanítványairól is, kik mint madárfelügyelők kimutatásokat vezettek bámulatos pontossággal a fészkelők kifüggesztéséről és a fészkelésekről. Ugyancsak nevezett tanító a Vas megyei áll. Tanítóegyesület vasnadasdi ker. tanítógyűlés nagyszámu hallgatóság előtt szép sikerű felolvasást tartott. Városkánkban az egylet költségén beszerzett madárkaláccsal és magvakkal tettük a madarakat és emellett az intelligencia körében mind többen és többen akadtak, kik eme jótékony tevékenységünkben áldásos munkatársainkká lettek.

A nagyszabeni állatvédő egyesületnek 6 drb. fészkeodut ajándékoztunk.

Alelnökünk feljelentése folytán a helybeli főszolgabíró ur egy pékinast fészkepusztításért 4 K-ra büntette meg.

Elméleti működésünk is a szokott keretekben mozgott.

Évi jelentésünket, mely a közgyűlésről szóló jelentést, agilis elnökünk Fodor Árpád „Társadalmi madárvédelmünk“ c. értekezését és az állatvédelemre vonatkozó főbb törvényes rendelkezéseket tartalmazta, 600 példányban nyomattuk le. A „Társadalmunk Madárvédelme“ c. értekezésből külön lenyomatban 400 példányt bocsátottunk ki.

A „Szombathelyi Ujság“-ban Fodor Árpád tollából megjelent „Állatvédelem szempontjai“ c. cikket nevezett ujság kiadója Kaiser István 200 példányban röpirat alakjában saját költségén kinyomatta. Elnök emez érdemes cikke még igen sok vidéki lapban is megjelent. Mindkét munka nyomán országszerte meg-

nyilvánult elismerés érte elnökünket és így egytelünk is.

Elnökünk állatvédelmi előadást tartott Gyulafehérváron és Szombathelyen. A „Szent-Gotthárd” c. helyi lapban „Állatvédelem” c. állandó rovatot aelnök és titkár vezették.

200 drb. gyermeknaptárt osztottunk ki a tanulóifjúság körében. Az áll. főgimn. ismeretterjesztő előadásait 10 koronával támogattuk. A főgimnázium Önképző körében kitzűzött 20 kor. pályadíjat Balázs Győző főgim. tanuló nyerte el „A tanulók és az állatok” c. pályamunkájával. Az idén „Az állatvilág befolyása az emberi műveltségre” c. pályatételt tűztünk ki, a 20 koronával jutalmazandó pályázatra 3 igen érdemes munka érkezett be, míg tavaly csak egy.

Pum Károly aelnök indítványa folytán életrevaló eszmét valósított meg az egyesület. Ugyanis svájci és svéd. példa nyomán az utcákon és nyilvános helyeken 7 drb. jelmondatos táblát függesztettünk ki, „Ne kínozd az állatot”, „Itatásról gondoskodj” és más ehhez hasonló felirattal.

Ugyancsak aelnökünk volt az, aki a rába-kethelyi tanítógyűlésen 32 drb. jelmondatos falragaszt osztott ki kifüggesztés céljaira.

Az O. Á. V. E.-nek már annyiszor tapasztalt bőkezűségéből következő ajándékokhoz jutottunk: 3 díszoklevél, 1000 drb. madárvédő ligajegy és 586 drb. különféle tartalmu iratot, könyvet, 5 drb. jelmondatos falragaszt. Ezeket az iskola folyosóin függesztettük ki. Többrendbeli könyvajándékot kaptunk: Máday Izidor, Szentgyörgyi Dénes, Göntz Miklós és Hortobágyi Ágost uraktól.

Diszelnöknek választottuk meg Széll Kálmán városunk országos nevű képviselőjét, ki alapítótagjaink sorába lépett be. A díszoklevelet 5 tagu küldöttség adta át.

Darányi Ignác volt földmivelésügyi és gróf Apponyi Albert volt közoktatásügyi minisztereket tiszteleti tagokká választottuk meg, amit megleghangu táviratokban köszöntek meg.

Küldöttségileg üdvözlöttük ittlétekor Gyurácz Ferenc ág. ev. püspököt, a pápai állatvédő egyesület elnökét. Fodor Árpád pedig egytelünk védőjénél Vajda Ödön ciszt. apátnál tisztelgett. Mindkét egyháznagy kitüntető szivességgel fogadta figyelmünket és elhangzott szavaikban Isten teremtette minden élőlény iránt érző meleg sziv nyilatkozott meg és egytelünk védője azt is kijelentette, hogy hatáskörében mindent megtesz az állatvédelmi eszme érdekében.

Közgyűlésünk 1910. március 7-én volt. Választmányi ülést tartottunk: május 20-án, augusztus 24-én, október 15-én, december 10-én és 1911. március 10-én; összesen 5-öt.

A szentgotthárdi takarékpénztár és a gyanafalvai takarékpénztár az idén is a szokásos 20—20 K-t ajánlékozott egytelünknek.

A múlt közgyűlésen alapszabályaink néhány paragrafusát megváltoztattuk, mai közgyűlésünket már ezen módosított alapszabályok értelmében tartjuk, mert a miniszterium a módosítást jóváhagyta, kivéve a külföldieknek tiszteletbeli tagságára vonatkozó részt.

Nagy vonásokban ez volna az egytel mult évi története.

Azt hiszem, mégis nem volna teljes évi jelentésem, ha meg nem emlékeznék ama sajnálatos veszteségről, mely egytelünket Fodor Árpád elnök távozásával az év folyamán érte. Mindnyájan tudjuk, hogy szeretett és nagybecsült elnökünk a fővárosi tisztviselőtelepi főgimnáziumhoz történt áthelyezése folytán eltávozott körünkből. Tudjuk mérlegelni azt a nagy hiányt és érezni azt a veszteséget, ami az ő távozásá nyomán az állatvédelmi eszme harcosai sorában támadt. Az ő ambíciója, szorgalma, ügyszeretete és szakértelme volt az a négy kerék, amelyen egytelünk szekere a kezdet nehézségeivel és göröngyeivel teljes uton ezideig végiggördült. Elnökünk fáradhatatlan agitálása és kitartása emelte egytelünket mai magas nivójára és a fejlődésnek és életrevalóságnak olyan fokára, hogy most, mikor eltávozik körünkből, bár súlyosan érezzük a veszteséget, el nem csüggedünk, hanem folytatjuk munkánkat abban az irányban, a merre elnökünk vezetett bennünket és haladunk tovább azon az uton, amit ő jelölt ki részünkre. Csak arra kérjük, hogy a távolban, hol tevékenységének és ambíciójának tág tere kínálkozik, mégis a mi zsenge egytelünkről meg ne feledkezzék, tanácsait, jóindulatát tőlünk soha meg ne vonja. S így hiszem és remélem, hogy kitzűzött célunkhoz évről-évre, lépésről-lépésre közelebb jutunk.

Erre az elnök indítványára a közgyűlés köszönetet mondott a titkárnak pontos és gondos jelentéséért s az elnök még külön az ő személyének pazar méltatásáért.

Kunsch János, az egyesület pénztárosa a pénztári jelentést mutatja be.

A számvizsgáló bizottság nevében Huber Miksa jelenti, hogy a mérleg a részletes számadás adataival megegyezvén, hitelesített. Erre a közgyűlés megadja a pénztárosnak a fölmentvényt.

Majd az 1911. évi költségelirányzatot terjesztette elő a pénztáros: Ez a következő:

Bevétel összesen 753 kor., kiadás összesen 555 korona.

A költségvetést a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

A közgyűlés Kunsch János pénztárosnak és Pum Károly ügyvivő aelnöknek buzgó működésükért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Fodor Árpád elnök a maga, tisztársai és a választmány nevében megköszöni az egyesület bizalmát, lemond és fölkéri Pum Károlyt a választás vezetésére.

A választmány indítványára a volt elnököt tiszteleti tagnak választották meg, majd Pum Károly Kiss Elemér dr. főszolgabíróat ajánlja elnöknek, aki viszont Pum Károlyt itéli legméltóbbnak e tisztségre. Pum nem fogadja el, mire Kiss Elemér dr. meghajlik a közgyűlés akarata előtt s nagy éljenzés közben elfogalja az elnöki széket. Ügyvivő aelnöknek egyhangulag újra Pum Károlyt, titkárnak újra Schaffer Emil dr.-t kiáltották ki. Kunsch János nem fogadván el újra a pénztarósságot, e tisztségre egyhangulag Balog Simon járási számvévőt kiáltották ki.

Számvizsgálók: Czuppon Ferenc, Ettingshausen Ödön és Huber Miksa lettek.

A 30 tagú választmány egyhangú fölkiáltással alakított meg.

Pum Károly indítványára a közgyűlés kimondja, hogy jövőre csak azon erdő-, mező- és rendőrök kapjanak jutalmat, akik feljelentést tesznek. E határozat közlendő az erdészeti és városi hatóságokkal.

Más tárgy nem lévén, az új elnök nagy éljenzés közben bezárta a közgyűlést.

IRODALOM.

Miként ünnepeljük a madarak és fák napját. Az O. Á. V. E. 1903-ban hasonló címen öt pályamunkát publikált tájékoztatóul s ezeket 2-ik kiadásban is közrebocsátotta. Most egy újabb pályázat eredményeképp második sorozat cím alatt 9 díjnyertes íly művet bocsát a nyilvánosság elé 140 oldalt meghaladó füzetben s kíséri ezt ezen Ligának történelmi adataival.

A szép kiállítású füzetben, melyet a tanítóságnak, kik az ünnepély rendezésére hivatottak, ingyen küld meg az orsz. állatvédő-egyesület, ugyszólván minden körülményre és viszonyra kiterjeszkednek a munkák szerzői s oly bő tájékoztatót nyújtanak a tárgyban, hogy felfogásom szerint már alig marad valami hátra arra, hogy ezt az ünnepélyt kiki, adott körülményei között, saját egyéni felfogásával kiegészítve rendezhesse.

Jóllehet mind a kilenc mű igen talpraesetten fejtegeti a teendőket ezen ünnepély megtartása és rendezése körül, felfogásom szerint kimagaslík nagy és általános tájékoztató erejével és szépségével Lakatosné Winter Adél „A fa- és madárvédelem az iskolában” című munkája. Szó sincs róla, igen méltóan sorakoznak e munka előtt és mögött a többi jeles alkotások, amik a szerzők dicséretére és az ügynek hasznára válnak és ebben pl. Benda László tanító munkája, Mauritz Győző dr. és Gonda János tanító művei határozottan méltó riválisok s egyéni felfogás dolga a jobbak közt a legjobbnak kijelölése; de elvitázhatlan, hogy ezzel a füzetrel már erősen megközelítette az O. Á. V. E. kitűzött célját s azt hiszem, hogy akár föl is hagyhat már a további hasonló törekvéssel, mert a mi intelligens tanítóságunk a jelzett 3 kiadványban tökéletesen felleli a vezérfonalat a szóbanforgó ünnepély mikénti rendezésében s keresztül vitelében.

Nem tehetek róla, dicsérettel kell kiemelnem egyfelől az O. Á. V. E. áldozatkészségét, melyet ime a kérdésben már harmadszor dokumentál s elismeréssel kell illetnem a munkásokat, akik ilyen szépen, ilyen talpraesetten tudták a kérdést megoldani.

Ne legyen népiskolai tanító hazánkban, azt kívánom, aki a szóbanforgó szép füzetet át nem tanulmányozza és tanulságokat nem merít abból az igazán zseniálisan kigondolt, nagy és közhasznú „Madarak és Fák Napja” rendezésére.

Paedagogus.

HIREK.

† Dr. Senka József a kassai alapítv. kórház orvos-igazgatója április 3-án elhalálozott. Dr. Senka a kassai állatvédő egyesületnek az ügyért melegen érző elnöke volt évek során át és nem ő rajta mult, hanem a közönség legyőzhetlen közönyén, hogy az egyesület az utóbbi években nem működhetett. Dr. Senka azonban fényes jelét adta az ügy iránt való szeretetének azáltal, hogy a kassai állatvédő egyesületnek 10,000 koronát hagyományozott azzal a kikötéssel, hogy az összeg kamatai az örökhatározó házvezetőjét illetik meg élete fogytáig és hogy az Országos Állatvédő Egyesületet bizza meg a felügyelettel és ellenőrzéssel. Ez a nemes adomány remélhetőleg hozzá fog járulni ahhoz, hogy az egyesület iránt a közönség érdeklődése ismét fölédjen.

† Borbély Vidor, az O. Á. V. E. választmányi tagja, a f. év május havában elhunyt. Özvegyéhez részvétírat küldetett.

Az országos Ifjúsági Madárvédő Ligába március hóban beléptek: Városmajor-utcai közs. elemi igazg. (Budapest) által 100 tag, Felsőtanyai áll. elemi isk. (Szeged) által 500 tag, Fehér Jenő székesfőv. tanár (Budapest) által 500 tag, Babocsay János tanító (Rém) által 300 tag, Barthalos Béla áll. tanító (Csongrád-mindszent) által 100 tag, Köllöd András áll. tanító (Pomogy) által 60 tag, Csacsó András grk. tanító (Zemplén) által 50 tag, Száraz Sándor állami isk. igazg. (Nádudvar) által 232 tag, összesen 1842 tag.

Országos Ifjúsági Madárvédő Liga. Pápáról vesszük a hírt, hogy a Székely Aladárné tanítónő vezetése alatt álló iskolás gyermekek 72-en a Liga tagjaivá avattattak és többen a Liga jelvényét is megszerezték.

Állatmenedékházunk segélyezése. Stettner Dezsőné urhölgy szives volt felajánlani egyesületünknek, hogy az állatmenedékházunkban levő és abban ideiglenesen tartózkodó husevő állatok husétel szükségletét 6 hónapon keresztül fedezi, vagyis az ezen eleséget szállító mézárros erre vonatkozó számláira az esedékes pénzüsszeget fizeti. A nemes szívű hölgy egyesületünket nagyobb összegű kiadás alól menti fel e cselekvésével, mely összeg egyéb állatvédelmi célokra fordítható.

Hálás köszönetet mondunk e helyen is az adakozó urasszonynak.

Berlini ebek szájkosár nélkül. Berlinben május hó elsejével az állatvédelem szempontjából az a felette örvendetes új rendszabály lépett életbe, hogy az ebekre nézve kötelező szájkosár-kényszer megszűnt és csak a harapós kutyákra nézve tartatott fenn, mely rendszabály természetesen az illető ebtartókat teszi felelősekké. Ezzel az újítással Berlin, London, Páris és Hamburg példáját követte, ahol szájkosár-kényszer nem létezik. A berlini több mint 50,000 ebtartónak említett örömet azonban ellensúlyozta az eb-adónak 30 márkára, azaz több mint 35 koronára történt felemelése, mely újítás április elsején lépett életbe és melynek következtében a szerényebb módu ebtartók ezrei fájdalommal váltak meg hűséges állataiktól.

—yi—

Adakoztak: Miskó Józsefné 6 kor., özv. Treszler Károlyné (állatvédő házra) 10 korona.

Új rendes tagok: Pazofsky Edéné, özv. Benke Béláné, Keleti Sándor, Keleti Hermann, Glük Mór, Fizély Julia.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az Orsz. Ifjúsági Madárvédő Liga terjedése Sárosvármegyében. Ujabban az eperjesi gör. szert. kath. papnevelő-intézet 45 taggal jelentette be a Sárosvármegyei Állat- és Madárvédő Egyesületnél a Ligába való belépését. A megyei Állat- és Madárvédő Egyesület a Sárosvármegyei Nőegylet árvaházának jelenlegi 21 lakóját is óhajtja a Ligába való belépésre felkérni. A Sárosvármegyei Állat- és Madárvédő Egyesület azon felhívásait, melyekkel az egyes intézeteket az Orsz. Ifj. Madárvédő Ligába való belépésre szólította fel, minden tanintézet lelkesen fogadta és a legnagyobb buzgalommal terjesztette és ismertette meg tanuló körében, mert ma már minden emberbarát — tehát elsősorban a tanítói-kar — a társadalmi haladás, a nép széles rétegeinek nemesbülése érdekében szegődik a Madárvédő Liga buzgó pártfogójává, mely Liga teljes hatását csak a jövőben fogja kifejteni. Ennek konstataálásánál nem hallgathatjuk el, hogy csupán a helybeli ág. h. ev. I. egyház elemi népiskolája és polg. leány-

iskolája zárkózik el a helybeli Állat- és Madárvédő Egyesület nagy horderejű felszólításának meghallgatása elől. Minden nemes, közte az állatvédelem mostoha ügyét is pártfogoló (mint ezt a Madarak és Fák Napjára vonatkozó rendeletével is fényesen igazolta) új tanfelügyelőnk jóakaratu figyelmébe ajánljuk ezen abnormis esetet. (Bdt.)

Madarak és Sászkák. Schenk Jakab, a Magyar Királyi Ornitológiai Központ tanársegéde, idei madárjelölő körútján a debreceni Hortobágy tőzsomszédságában fekvő Ároktó közszégen figyelemreméltó esetet jegyzett fel. Julius havában rengeteg sáska lepelt el egy legelőt. A legelő intézője bejelentette a veszedelmet a Magyar Királyi Rovartani Állomásnak, amikor egy váratlan esemény következtében fölöslegessé vált minden további intézkedés. A fertőzött területet ugyanis a madarak ezrei szállták meg, különösen vetési varjak és fehér golyák, amelyek két hét leforgása alatt teljesen elpusztították a sáskahadakat, úgy hogy a Rovartani állomástól megejtett hivatalos vizsgálat már nem tudott sáskafertőzést megállapítani.

Helyreigazítás. A lapunk múlt számában foglalt „Ebzárlat és kutyák kötvétartása” című közleményben 1879. XI. t. c. helyett XL. (vagyis 40-ik) t. c. értendő. Az L betű alsó végét ugyanis a gép leütötte.

Szerkeszti MONOSTORI KÁROLY kir. tanácsos, főiskolai nyugd. tanár, egyesületi főtitkár, felelős szerkesztő.

TARTALOM: Az állatvédelem ügye Olaszországban. (II.) — Figyelemreméltó szügyelőshám berendezés. — Galamblovók veresége Pozsonyban. — A mi kocsisaink. — Madarak és Fák Napja Baján. — *Egyesületi és szövetségi hírek:* Az O. Á. V. E. választmányi és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetsége végrehajtó bizottságának együttes ülése április 12. — Az Aradi Állatvédő Egyesület 1910. évi jelentése a közgyűléshez. — A Soproni Állatvédő Egyesület közgyűlése. —

A Szentgotthárd és Vidéke Állatvédő egyesületének közgyűlése. — *Irodalom:* Hogyan ünnepeljük a Madarak és Fák napját. — *Hírek:* Senka József. — Borbély Vidor. — Az országos ifjúsági madárvédő ligába beléptek. — Állatmenedékházunk segélyezése. — Berliini ebek szájkosár nélkül. — Adakoztak. — Új rendes tagok. — *Különfélék:* Az Országos Ifjúsági Madárvédő Liga terjedése Sárosvármegyében. — Madarak és sászkák. — Helyreigazítás.

Az Országos Állatvédő Egyesület

helyiségében

(Budapest IX., Ernő-utca 11—13) kaphatók:

CHERNEL ISTVÁN. Az okszerű madárvédelem eszközei. Ára 30 fill.

Dr. KUKULJEVIC JÓZSEF. Magyarország madárvédelmének története, fejlődése és jelenlegi állapota. Ára 1 kor.

Dr. KUKULJEVIC JÓZSEF. Az állatvédelem fontossága az emberiség művelődésének szempontjából. Ára 20 fill.

MÁDAY IZIDOR. Az Országos Állatvédő Egyesület huszonöt évi működése és az állatvédelmi törekvések Magyarországon. Ára 1 kor.

Ugyanaz, német fordításban. Ára 1 kor.

MONOSTORI KÁROLY. Lógondozás. Ára 60 fill.

K. NAGY SÁNDOR. Az ember és a kutya. Védekezés a veszettség ellen. Ára 30 fill.

PÁKOZDY LÁSZLÓ. A szemellenzőről. Ára 20 fill.

KEREKES JÓZSEF. Madaraink védelme. Ára 40 fill.

Dr. FROMM GÉZA. Madárvédelem. Minta-telepek. Ára. 70 fill.

Gyermek-naptár. Ára 10 fill.

MÁDAY-CHERNEL. Madárvédelmi törekvések Magyarországon. Ára 3 kor.

Madarak és Fák Napjára az ünnepély programjába való iskolai beszédek, tanulók mondókeit, a Liga alakításának leírását tartalmazza a **Madarak és Fák Napja** című könyv, mely a hozzávaló eredeti **dalosfüzettel** együtt 2 koronáért bérmentve rendelhető a szerző, **Vaday József** címén **Nagyváradon**. (Második bővített és átdolgozott kiadás.)

„Jókai” könyvnyomdai műintézet, Budapest VII., Thököly-ut 28. (Garay-bazár.)

ÁLLATVÉDELEM

Az Országos Állatvédő Egyesület tagjai és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségéhez csatlakozott egyesületek tagjai külön előfizetés nélkül, tagdíjuk fejében kapják:

AZ „ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET“ ÉS A „MAGYARORSZÁGI
≡ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGÉ“ NEK KÖZLÖNYE ≡
BUDAPEST IX., ERNŐ-UTCA 11—13. SZ. TELEFON 85—12

Ezen lap közleményeinek utánnyomását nemcsak szívesen megengedjük, hanem tisztelettel kérjük is
Megjelenik egyszer havonként
Előfizetési ára 1 évre 2 korona

Galamblövészet.

Lapunk mult évi több számában hiteles adatok alapján feltártuk olvasóink előtt, hogy versenylövészetek élő galambokra már csak itt-ott, kivételesen, rendeznek, lapunk ezidei 5. számában pedig megemlítettük a napilapokhoz intézett ama kérést, hogy a hazai galamblövészetek ellen bizonyos mértékben állást foglalni sziveskedjenek.

Ha meggondoljuk, hogy módjukban állana az ilyen céllövészetet rendezőknek és abban résztvevőknek élő galambok helyett a műgalambok használatára áttérni, anélkül, hogy ebbeli kedvtelésük csorbát szenvedne és a lövésben való gyakorlásuk véghezvitelében, sőt a netáni fogadásokban, kitüntetések, díjak nyeresében akadályozná: érthetetlennek kell tartanunk, hogy még ma is, mikor végre is nem lehet tagadnunk, hogy a humanizmusban jelentékeny nivón vagyunk már, százezreit puffantják le, sebzik meg, kinozzák a galamboknak.

A lövöldözők és a szemlélők lelkületére durvítólag ható, a kegyetlenség semmikép se kívánatos érzését erősítő és terjesztő ezen cselekedet felfogásom szerint jelentékeny szerepet visz (ugy mint a bikaviadal, az extrémekben mozgó lóverseny s hasonló atrocitás,) a részvétlenség, szájalomhiány, kegyetlenség felidézésében embertársaink iránt is és ez az, amiért én s velem nagyon sokan mások is szükségesnek tartjuk felvetni a kérdést, hogy: ugyan mi állja ujját annak, hogy imitáló galambokra s illetőleg élőket helyettesítő holt tárgyakra lövöldözzenek galamblövő versenyeken is úgy, amiként lövöldöznek is ilyenekre lőnek.

Ne tudnák a galamblövők, hogy különféle tárgyakat el- és feldobó készülékek léteznek, mely tárgyakra épügy lehet lőni, mint élő galambokra? Avagy vér kell, okvetlenül vér kell ahhoz, hogy gyönyörűséget is okozzon a lövés? Szomorú volna, ha így volna! De nincs így! De feltehető-e, hogy az az intelligens ur és urnő, aki a galambok igen nagy számát lepuffantja vagy megsebzí, annak a különben kedvelt állatnak a vérfolyására utazik? Ez lehetetlen! Utazik arra, hogy a golyó találjon s az okoz gyönyörűséget neki, ha talál, még inkább, ha esetleg valamennyi lövése talál.

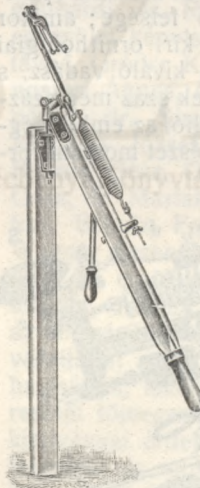
No ha így van, (énnekem fel kell tennem amaz intelligens emberrel szemben, hogy nincs másképen), akkor mindegy az, hogy a gép által fölrepített holt

tárgyat talál el golyója holt bizonyossággal, avagy élő galambot. Az ügyesség, a virtuozitás a lövésben így is világosan kiderül galambvér bocsátása, állatok megkínzása nélkül.

Nagy hiba hát mindenképen, vérontás látványát idézni fel az efféle lövő-versenyeken, mikor azok érdekességét és mondjuk: hasznát, vérontás nélkül is el lehet érni.

Azok kedvéért, akik talán nem ösmerik még a repülő galambot imitáló korongok s más alaku, holt tárgyak felrepítését végző készülékeket, bátor vagyok ábrákkal illusztrálva, a következő rövid ismertetést adni, megjegyezvén, hogy itt csak a célszerűségéről általános ismert haynauai Grall A. Co. cég egyik gyártmányáról teszek említést, a Wurfmaschine Preiss Nr. 7-ről, melyet az itt levő 1. ábra tüntet fel.

A galambot imitáló kaucsuk korongot (1. 2. ábra) el- és felröpítő ezen gépezet egy földbe ástott erős faoszlop felső végére erősíthető s használat után mindenestől haza szállítható.

1. ábra.

2. ábra.

A berendezkedést a céllövészetre a 3-ik ábra tünteti fel. Látjuk, hogy a röpítő gépet kezelő ember egy védett helyen ülve kezeli az eszközt s a célba lő (a képen a háttérben, a jobboldalon) lő reá az egymásután bármely irányban felhajított galambot imitáló kaucsuk korongokra.

Az eszköz egész kezelésére s a teljes berendezkedésre nevezett cég „Der Schiesssport“ című füzetet küld, melyben tüzetesen le vannak írva és rajzolva az összes tudnivalók, s adva vannak a röpítő gépeknek más formái is. (Ilyen pl. az itt 4. szám alatt bemutatott.)

Az itt szóba hozott forma ára oszlop nélkül 18